

Новальська Ю.В. БІБЛІОТЕЧНІ КУРСИ ЯК ПЕРЕДТЕЧА БІБЛІОТЕЧНО-ІНФОРМАЦІЙНОЇ ОСВІТИ	127
Піонткевич Н.І. СПІВПРАЦЯ ДЕРЖАВНОЇ НАУКОВОЇ АРХІТЕКТУРНО-БУДІВЕЛЬНОЇ БІБЛІОТЕКИ ІМ. В. Г. ЗАБОЛОТНОГО ТА ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	128
Поліщук Т.І. МЕДІАПРОСЬЮМЕРИЗМ ЯК СКЛАДОВА МЕДІАОСВІТИ	130
Польовик С.М. ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ БІБЛІОТЕЧНОЇ ПРОФЕСІЇ.....	131
Пристай Г.І. ПУБЛІЧНА БІБЛІОТЕКА: КОМУНІКАЦІЙНИЙ ЦЕНТР КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ РЕГІОНУ	132
Прокопенко Л.І. НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 029 «ІНФОРМАЦІЙНА, БІБЛІОТЕЧНА ТА АРХІВНА СПРАВА» ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ІНТЕРЕСУ ДО БІБЛІОТЕЧНО- ІНФОРМАЦІЙНОЇ ГАЛУЗІ	135
Романченко І.Г. ХМАРНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ІНФОРМАЦІЙНОЇ, БІБЛІОТЕЧНОЇ ТА АРХІВНОЇ СПРАВИ.....	136
Семенишена В.О. ДЕЯКІ АСПЕКТИ АКТУАЛЬНОСТІ ДОСЛІДЖЕННЯ СИСТЕМИ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ БІБЛІОТЕЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ (ІЗ ДОСВІДУ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ).....	137
Скаченко О.О. ОГЛЯД НАУКОВОЇ ПЕРІОДИКИ ФАКУЛЬТЕТУ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ТА КІБЕРБЕЗПЕКИ	138
Тимченко М.С. ТАЙМ-МЕНЕДЖМЕНТ ЯК СУЧАСНА СТРАТЕГІЯ УПРАВЛІННЯ ЧАСОМ.....	141
Трофимчук С.І. ЄВРОПЕЙСЬКІ ЦІННОСТІ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ДОКУМЕНТОЗНАВЦІВ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ АНАЛІТИКІВ	143
Тульєва А.В. БІБЛІОТЕЧНА НАУКОВО-ОСВІТНЯ ШКОЛА У СУЧАСНИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ.....	144
Чередник Л.А. РОЛЬ БІБЛІОТЕК У СУЧАСНОМУ СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ.....	145
Шевченко О.В. СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ ТА ЇХ ЗНАЧЕННЯ У ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ І ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ДОКУМЕНТНО-ІНФОРМАЦІЙНОЇ СФЕРИ.....	147
Яворська Т.М. ДО ПИТАННЯ ФОРМУВАННЯ САМООСВІТИ У МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ІНФОРМАЦІЙНОЇ, БІБЛІОТЕЧНОЇ ТА АРХІВНОЇ СПРАВИ	149

2. Державна наукова архітектурно-будівельна бібліотека ім. В. Г. Заболотного [Електронний ресурс] / Державна наукова архітектурно-будівельна бібліотека ім. В. Г. Заболотного. — Електронні дані. — Київ. — Режим доступу: <http://www.dnabb.org/index.php> — Назва з екрану. — Дата перегляду : 12.04.2019.

3. Дизайн інтер'єру бібліотеки: обміри [Електронний ресурс] / Facebook. Державна наукова архітектурно-будівельна бібліотека ім. В. Г. Заболотного. — Електронні дані. — Київ. — Режим доступу: <https://www.facebook.com/dnabb.org> — Назва з екрану. — Дата перегляду : 12.04.2019.

УДК 37:004]:366.636

МЕДІАПРОСЬЮМЕРИЗМ ЯК СКЛАДОВА МЕДІАОСВІТИ

Поліщук Тетяна Ігорівна

старший викладач кафедри бібліотекознавства та інформології,
Київський університету імені Бориса Грінченка, м. Київ, Україна

Розвиток інформаційного суспільства та можливість створювати власний медіапродукт охоплює дедалі більшу аудиторію. Таке явище як медіапросьюмеризм вже не викликає подиву та займає одне з провідних місць у медіаосвіті, однак потребує вивчення та осмислення. Необхідно визначити та узагальнити його риси і вплив на освітній медіапроцес. Карстен Вінтер (Carsten Winter) вважає медіапросьюмеризм конкурентноспроможним явищем, що здатне посунути сучасні ЗМІ. Адже нинішні користувачі нових медіа здатні формувати власний медіа-простір, критично обробляти інформацію та створювати авторський контент [7, с. 47]. Це дещо відрізняється від того, що ми вкладаємо в розуміння медіакультури, оскільки відбуваються перетворення медіаспоживання, медіавиробництва та як наслідок утворюється індивідуальний медіапродукт.

Мета статті — проаналізувати медіапросьюмеризм, як складову медіаосвіти розглянути культуру споживача та створення ним власного медіапродукту.

Поняття просьюмеризм було введено американським журналістом, соціологом та футурологом Елвіном Тоффлером ще у 1980 році, в його праці «Третя хвиля». Де він спрогнозував розрив між виробником та споживачем, трансформацію економіки завтрашнього дня, що в решті-решт і поєднає ці два чинники [5]. Медіапросьюмеризм, за означенням української дослідниці Тетяни Крайнікової, є явищем компетентного медіаспоживання, яке спонукає до створення власного медіапродукту через вивчення інформаційних технологій та здатності аналітичного дослідження медій [3, с. 230]. Тоді якість контенту буде оцінювати власне читач. А в центрі професійного аналізу будуть наступні критерії оцінювання: своєчасність, актуальність, відповідність, багатогранність, достовірність, незалежність та критичний аналіз джерел. В той час як читач буде віддавати перевагу доступності матеріалу, зрозумілості викладу та посилення сенсу. Наталія Череповська підсумовує деякі ознаки компетентного споживача інформації. Новий користувач володіє візуальним сприйманням, критичним мисленням та може створювати власний медіатекст [6, с. 4]. Медіапросьюмеризм покликаний трансформувати саму систему медіакультури, коли безпосередньо споживач медіапродуктів перетворює їх на власний контент, шляхом аналізу та синтезу. Таким чином медіаспоживач наважується стати новими цензором в інформаційному просторі, а обираючи певні медіапродукти він формує його порядок денний. Отже, за джерельною базою дослідження стає очевидним, що медіапросьюмеризм — це формування компетентного медіаспоживача, який здатний аналітично оцінювати й відбирати медіапродукти та, опанувавши інформаційні технології, самостійно виробляти нові повідомлення.

Яким же чином вплинути на формування якісного контенту в нових медіа? Та чи потрібно вчити медіапросьюмеризму? Відповідь очевидна: необхідно досягти якості медіапродукту через впровадження освітніх програм з медіабезпеки та медіаграмотності. Щоб та частина користувачів всесвітньої мережі, яка здатна створювати медіапродукт робила це якісно та підвищувала таким чином загальний рівень споживача. Медіапросьюмер і відрізняється від традиційного медіаспоживача саме рівнем медіаграмотності та обізнаності з джерельною базою. Це визначається сукупністю практичних навичок та компетентностей необхідних для якісного розвитку суб'єкта в сучасному інформаційному суспільстві. Зокрема, йдеться про таке: аналізувати різножанрові повідомлення, мати доступ та осмислювати інформацію, обмінюватися та розміщувати матеріали, визначати достовірність змісту, створювати власний контент (текстовий, аудіо-, фото-, відео-, чи графічний) тощо. Таким чином, медіапросьюмеризм є результатом трансформації соціальних комунікацій та ЗМК. А це сприяє становленню нового, напівпрофесійного споживача інформаційних продуктів — медіапросьюмера, тобто розбірливого, креативного, та самостійного користувача нових медій.

В освіті сучасного фахівця з інформаційної, бібліотечної а архівної справи медіапросьюмеризм допомагає формуванню компетентного медіаспоживача та вміння створювати якісний медіапродукт [1, 2]. Однак подальшого вивчення потребують такі питання, як дослідження медіааудиторії користувачів бібліотек, методи аналізу контенту та викладу матеріалу, інформаційні потреби та інтереси, медіавподобання читачів. А вміння критично оцінювати інформаційні повідомлення формує здатність зробити висновки про сильні та слабкі його сторони, щоб посилити його авторським текстом.

Отже, медіаосвіта в сучасній системі знань має займати одне з провідних становищ. Адже сучасний користувач медіапродукту, опираючись на аналіз джерел, формує власний інформаційний простір на створює унікальний інформаційний контент. Що має базуватися на критичному мисленні та медіа безпеці і медіапросьюмериз, як складова медіаосвіти, відіграє в цьому важливу роль.

Література

1. Гуменюк Л. Практична медіаграмотність. Посібник для бібліотекарів [Електронний ресурс] / Л. Гуменюк, В. Потапова ; ред.- упоряд. О. Волошенюк. – 2015. – Режим доступу : <http://aup.com.ua/books/mbm/>. — Назва з екрана
2. Крайнікова Т. Культура медіаспоживання в Україні: [від консьюмеризму до просьюмеризму] : [монографія] / Т. С. Крайнікова; ред.: В. В. Різун. – Бориспіль : Люксар, 2014. – 371 с. – Бібліогр.: с. 336-371 – укр.
3. Крайнікова, Т. С. Медіапросьюмеризм: загальна характеристика явища [Текст] / Т.С. Крайнікова // Вісник Харківської державної академії культури. Вип. 44 ; за заг. ред. В.М. Шейка – Х. : ХДАК, 2014. — С. 226-233.
4. Осюхіна М. О. Медіа- та інформаційна грамотність як складова сучасних інформаційно-комунікаційних обмінів (національна концепція у контексті світового досвіду) [Текст] : автореф. дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : 27.00.01 / Осюхіна Марина Олександрівна ; Дніпров. нац. ун-т ім. Олеся Гончара . – Дніпро, 2018. – 19 с.
5. Тоффлер Э. Третья волна / Э. Тоффлер ; [пер. с англ. ; науч. ред., авт. пред- исл. П. С. Гуревич]. — М. : Изд-во АСТ, 1999. — 784 с.
6. Череповська Н. І. Програма спеціального медіаосвітнього курсу для старшокласників ЗОШ «медіакультура» (2008) [Електронний ресурс] / Н. І. Череповська. — Режим доступу: http://leader.ciit.zp.ua/files/menu_r2/media/prog_medial.doc. — Назва з екрана
7. Winter C. How media prosumers contribute to social innovation in today's new networked music culture and economy / C. Winter // International Journal of Music Business Research. — 2012, Vol. 1 no. 2. — P. 46–73

УДК 01-051:316.62

ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ БІБЛІОТЕЧНОЇ ПРОФЕСІЇ

Польовик Світлана Миколаївна

завідувач відділу «Фонд Президентів України»,

кандидат наук із соціальних комунікацій,

Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського, м.Київ, Україна

Ще на початку ХХІ століття бібліотекарі розглядалися переважно як представники великих соціальних груп. З цих позицій створювалися соціологічні портрети бібліотекарів у різних країнах. Що ж стосується бібліотеки як соціального інституту, що збирає, зберігає і надає в користування інформацію, то в останні роки стало зрозуміло, що його можна і потрібно вивчати не стільки в соціологічному, скільки в соціально-психологічному аспекті.

Науково-теоретичною основою дослідження стали праці вчених, які заклали основи досліджень психологічної складової бібліотечної професії. Зокрема, мова йде про таких дослідників як Р. Волвертон, А. Хайзе, Л. Спенсер, Г. Стефен, Б. Поснер, Р. Стенберг, Л. Амлінський, Є. Бруй, С. Єзова, Т. Біла та ін.

Мета дослідження. Проблематика статті спрямована на дослідження окремих аспектів бібліотечної професії, обумовлених силою психологічних імпульсів у професіоналів, які присвятили своє життя бібліотеці.

На думку багатьох дослідників у рамках такого напряму як «психологія бібліотечної справи» діяльність бібліотекарів, принаймні частково, обумовлена психологічними факторами. Невгамовним прагнення зібрати людське знання в усіх його проявах безсумнівно, має психологічні складові.

У природі бібліотекарів або як прийнято їх називати у сучасному контексті, адміністраторів бібліотек, закладено специфічні психологічні якості. У процесі роботи деякі психологічні якості трансформуються,